

Slimību profilakses un kontroles centrs

Jaunās psihoaktīvās vielas

Jauno psihoaktīvo vielu pagaidu aizliegšana

SPKC nodrošina valsts specializētā centra funkciju dalībai Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra (ENNUC) uzturētajā Eiropas Informācijas tīklā par narkotikām un narkomāniju (Reitox) atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 12.decembra Regulai (EK) Nr. **1920/2006** par Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru un atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 15. novembra Regulai (ES) **2017/2101**, ar ko groza Regulu (EK) Nr. **1920/2006** attiecībā uz informācijas apmaiņu, agrīnās brīdināšanas sistēmu un riska novērtēšanu saistībā ar jaunām psihoaktīvām vielām.

Agrīnās brīdinājuma sistēmas ietvaros izveidots lokāls sadarbības partneru tīkls, iekļaujot virkni iestāžu un speciālistu no tiesībsargājošajām iestādēm, ārstniecības iestādēm, izglītības un zinātnes struktūrām u.c.

SPKC regulāri saņem informāciju par jaunu psihoaktīvu vielu izplatību Eiropas Savienībā, informē par to sadarbības partneru tīklu, kā arī ziņo ENNUC par Latvijā identificētām jaunām psihoaktīvām vielām.

2013.gada 14.novembrī spēkā stājās grozījumi likumā „Par narkotisko un psihotropo vielu un zāļu likumīgās aprites kārtību”, kur 4.panta otrā daļa paredz, ka: „Ar Slimību profilakses un kontroles centra lēmumu uz laikposmu līdz 12 mēnešiem no lēmuma spēkā stāšanās dienas var aizliegt vai ierobežot tādu jaunu psihoaktīvu vielu vai tās saturošu izstrādājumu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu, pārsūtīšanu vai izplatīšanu, kuras nav iekļautas Latvijā kontrolējamo narkotisko vielu, psihotropo vielu un prekursoru sarakstos un par kurām ir iegūta informācija no Eiropas Agrīnās brīdināšanas sistēmas vai sanemts tiesu ekspertīžu iestādes atzinums par jaunām psihoaktīvām vielām. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

Tiesu ekspertīžu iestādes atzinumu Latvijā, pamatojoties uz 2016.gada 20.decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.835 „**Noteikumi par tiesu ekspertīžu iestāžu sarakstu un tiesu ekspertu specialitāšu klasifikatoru**”, ir tiesīgas sniegt sešas iestādes:

1. Valsts policijas Kriminālistikas pārvalde;
2. Valsts robezsardzes Galvenās pārvaldes Ekspertīžu dienests;
3. Valsts tiesu ekspertīžu birojs;
4. Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centrs;
5. valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca";
6. valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs".

Atgādinām, ka SPKC neveic aizliedzošus vai ierobežojošus pasākumus pret to vielu izplatību, par kurām nav iesniegts tiesu ekspertīžu iestādes atzinumus vai iegūta informācija no agrīnās brīdināšanas sistēmas. Katrs SPKC lēmums, kas paredz konkrētas vielas aizliegšanu vai ierobežošanu, ir uz pierādījumiem un pieejamajiem datiem balstīts. Tajā pašā laikā SPKC izvēlas ievērot piesardzīgu vielu kontroles politiku, proti, piemērot pagaidu aizliegumu visām tām vielām, par kurām saņemts ziņojums un kuras nav pakļautas pastāvīgai kontrolei Latvijas normatīvajos aktos, bet, par kurām rodas bažas, ka to lietošana var radīt risku sabiedrības veselībai un drošībai.

Pagaidu aizlieguma piemērošanas shēma

Informācija par aizliegtajām vielām

2013.gada 14.novembrī, SPKC izdeva pirmo pagaidu aizliegumu jaunai psihoaktīvai vielai 5F-AKB48 un to saturošiem izstrādājumiem. Kopumā 2013.gadā izdoti 6 aizliegumi, 2014.gadā – 21 aizliegums, 2015.gadā – pieci, 2016.gadā – septiņi, bet 2017. un 2018.gados pieci un seši aizliegumi attiecīgi.

Pēc aizlieguma spēkā stāšanās tekošā gada laikā visas vielas tiek pakļautas pastāvīgai kontrolei.

* Likums „Par narkotisko un psihotropo vielu un zāļu likumīgās aprites kārtību”

© SPKC 2016. Visas tiesības rezervētas.